

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -आचार्यद्वितीयवर्षम् (SEM-3)	प्रश्नपत्रम् - २	गुणाः - ७०
विषयः - वास्तुशास्त्रम्	(C.C.- 5.3.7. Old & New)	
दिनाङ्कः - ०५/१२/२०१८	ग्रन्थः प्रासादमण्डनम्	समयः -१०.०० तः ०१.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य व्याख्यां करोतु । (५)

- (१) इन्द्रो वह्निः पितृपति नैऋतो वरुणो मरुत् ।
कुवेर-ईशः पतयः पूर्वादीनां दिशां क्रमात् ॥
- (२) श्वशक्त्या काष्ठ-मृत-स्नेह-शैल-धातुज-रत्नम् ।
देवतायतनं कुर्याद् - धर्मा - र्थ - काम-मोक्षदम् ॥

प्रश्नः २ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि निबन्धं लिखतु । (१०)

- (१) ग्रंथकर्तृमङ्गलाचरणम् ।
(२) आयादिविचारः ।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य व्याख्यां कुरुत । (५)

- (१) कलशस्त्रिपदः प्रोक्तो भागे नान्तरपत्रकम् ।
कपोताललिस्त्रिभागे, च पुष्पकण्ठो युगांशकः ॥
- (२) शम्भोः सूर्यो गणेशश्च चण्डी विष्णुः प्रदक्षिणे ।
स्थाप्याः सर्वे शिवस्थाने दृष्टिवेधविवर्जिताः ॥

प्रश्नः ४ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि निबन्धं लिखतु । (१०)

- (१) जगत्याभूषणानि ।
(२) देवस्थापने दिङ्निर्णयः ।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य व्याख्यां करोतु । (५)

- (१) एकहस्ते तु प्रासादे द्वारं स्यात् षोडशाङ्गुलम् ।
षोडशाङ्गुलिका वृद्धिर्यावद्धस्तचतुष्टयम् ॥
- (२) सर्वेषां पीठमाधारः पीठहीनं निराश्रयम् ।
पीठहीनं विनाशाय प्रासादभुवनादिकम् ॥

प्रश्न: ६ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि निबन्धं लिखतु ।

(१०)

(१) अथ आधारशिला भिट्टादिनिर्माणोपदेशः ।

(२) अथद्वारशाखाम् ।

चतुर्थान्वितिः

प्रश्न: ७ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि व्याख्यां कुरुत ।

(५)

(१) द्वारोच्छ्रयोऽष्टनवधा, भागमेकं परित्यजेत् ।

शेषे त्यंशे द्वि भागाच्चा त्यंशोना द्वारतोऽथवा ॥

(२) शुकनासस्य संस्थानेछाद्योद्धे पञ्चद्या, मतम् ।

एक, त्रि, पञ्च, सप्ताङ्ग, सिंहस्थानानि कल्पयेत् ॥

प्रश्न: ८ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि निबन्धं लिखत ।

(१०)

(१) रेखासङ्ख्या ।

(२) अथध्वजमानम् ।

पञ्चमान्वितिः

प्रश्न: ९ अधोलिखितेभ्यः केषाञ्चित् दशप्रश्नानामतिलघूत्तराणि लिखन्तु ।

(१०)

(१) प्रासादमण्डनग्रन्थस्य लेखकः कः ?

(२) प्रासादानां संख्या कति विधा ?

(३) के अष्टप्रासादाः जे सर्वेषां देवानां कृते निर्माणं कर्तुं शक्यन्ते ?

(४) शुक्लपक्षे प्रासादारम्भफलं किम् ?

(५) कृष्णपक्षेगृहारम्भे कस्य भयं भवति ?

(६) पूर्वदिशायाः स्वामी कः देवः ?

(७) जगती कति विधा ?

(८) तोरणं कति विधं ज्ञेयम् ?

(९) कस्य देवस्य मुखं दक्षिणदिशायां शुभं भवति ।

(१०) प्रसाद इति शब्दस्य अर्थः कः ?

(११) द्वारस्य नव शाखा भवन्ति, नामानि लिखन्तु ।

(१२) देवालयोपरि विधिपूर्वकं ध्वजारोहणं क्रियते तदा पितरः सन्तुष्टाः भवन्ति न वा ?

(१३) पौराणिककाले क्षीरसागरमंथनेन कति रत्नानां प्राप्तिः जातम् ?

(१४) प्रासादसिखरस्य पृष्ठभागे, ध्वजाधारस्य रचनां क्रियते न वा ?

(१५) उच्छ्रितः शब्दस्य अर्थः कः ?

--००--